

ring. For de digitale materialer er den aktive bevaringsindsats helt afgørende for materialets overlevelse. Hvis digitalt materiale overlades til sig selv, er der risiko for, at materialet vil være mere eller mindre utilgængeligt eller ødelagt i løbet af 5-10 år, måske endda hurtigere, afhængigt af medie og opbevaringsforhold.

Driftsudgifterne ved den aktive bevaringsindsats må ikke undervurderes, men det betyder ikke nødvendigvis, at digital bevaring er kostbar sammenlignet med bevaring af andre materialer. Omkostningerne ved digital bevaring skal sammenholdes med de fordele, der knytter sig til bevaring på digitale formater:

- Digitale materialer kan relativt let og billigt kopieres til andre digitale formater og medier.
- Opbevaring af digitale materialer kræver ikke meget lokale plads.
- Prisen på digital lagerkapacitet er faldende og forventes fortsat at være faldende i de kommende år.
- Med en hensigtsmæssig digital bevaringsstrategi bliver omkostningerne til genfinding og tilgængeliggørelse lave sammenholdt med ikke-digitale medier.

Digital bevaring er genstand for et omfattende forsknings- og udviklingsarbejde, og der finder en intensiv international videndeling sted. De danske kulturbevaringsinstitutioner deltager i dette samarbejde.

Det er udredningens anbefaling, at arbejdet med den elektroniske kulturarv på internettet bør ske i en international sammenhæng. Udredningen anbefaler, at dette sker dels ved at etablere et konsortium af nationalbiblioteker, dels ved deltagelse i bibliotekssamarbejde på tværs af grænser og ved kontakt til it-forskningsmiljøer.

»Udredning om bevaring af kulturarven« har inddraget udviklingen i andre lande i grundlaget for den anbefalede indsamlingsstrategi med hensyn til materiale, der offentliggøres i elektroniske kommunikationsnet, herunder internettet.

5.3. Nordiske erfaringer

For så vidt angår høstning af materiale fra internettet kan det være af særlig interesse at nævne udviklingen i Sverige, hvor Kungliga Biblioteket siden 1996 har høstet materiale fra det svenske internet. I 2002 blev der gennemført en »Förordning (2002: 287) om behandling af personuppgifter i Kungliga Bibliotekets digitale kulturarvsprojekt«.

For så vidt angår pligtaflevering har Island siden 2003 indsamlet islandsk internetmateriale ved hjælp af høstning i henhold til en pligtafleveringslov fra

2003. Norges pligtafleveringslov fra 1989 giver også Nationalbiblioteket mulighed for at indsamle internetmateriale. Der gennemføres for tiden forsøg med forskellige typer af indsamlinger.

5.4. Domæneudvalget

Et domæne er et adresseområde, som via computer er koblet til det elektroniske netværk, og som giver adgang til netsteder på det givne adresseområde. Netsteder er steder, hvor hjemmesider og andre værker offentliggøres, således at der er adgang til dem ved hjælp af elektroniske netværk.

Administrationen af domænenavne under det danske første ordens domæne .dk er siden 1999 varetaget af Dansk Internet Forum (DIFO) under et selvreguleringsystem, der er dannet efter opfordring fra det tidligere Forskningsministerium – nu Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling (Videnskabsministeriet).

DIFO har overladt den daglige administration af .dk til DK Hostmaster A/S. DK Hostmaster A/S står således for at registrere og tildele anden ordens domænenavne under .dk domænet, herunder varetage den daglige drift af en database over registrerede domænenavne under .dk. Regler for registrering, administration og konfliktløsning vedrørende domænenavne under første ordens domænet .dk, administreres ligeledes af DK Hostmaster A/S.

Det nuværende selvreguleringsystem betyder, at området ikke er lovreguleret.

I 2003 nedsatte Videnskabsministeriet et udvalg, som fik i opdrag at undersøge, om og i givet fald i hvilket omfang, der skal indføres lovgivning på domænenavnsområdet. Den 25. august 2004 offentliggjorde udvalget »Betænkning om administration af domænenavne i Danmark« (Betænkning nr. 1450). Udvalget foreslår, at området lovreguleres.

Kulturministeriet har ved udarbejdelsen af forslaget til lov om pligtaflevering taget hensyn til udvalgets arbejde.

5.5. Kulturministeriets overvejelser

Kulturministeriet kan overordnet tilslutte sig anbefalingerne i »Udredning om bevaring af kulturarven«.

Når det siges, at en ny ordening som udgangspunkt skal omfatte alt dansk internetmateriale, ligger heri primært, at der ikke længere skal sondres mellem statisk og dynamisk materiale. Men på grund af materialets omfang og karakter vil det være nødvendigt med en nærmere afgrænsning af indsamlingen af materiale, jf. nedenfor om de foreslåede strategier og metoder. Strategier og metoder til indsamling og bevaring